

กิจกรรมการจัดการความรู้ (KM) ครั้งที่ 1 / 2557

หัวข้อ “ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ สู่วัฒนธรรมคุณภาพ Engagement & Social Enterprise”

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย อาจหาญ รองผู้อำนวยการเทคโนโลยี
วันพฤหัสบดีที่ 26 ธันวาคม 2556 ณ เมืองจราจรจำลอง

การจัดการความรู้ ในเรื่อง การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ สู่วัฒนธรรมคุณภาพ ในครั้งนี้ ผู้จัดได้นำ
แนวนโยบายใหม่ๆ ที่สำคัญของมหาวิทยาลัยมาเป็นแนวทางในการจัดการความรู้ ซึ่งมหาวิทยาลัยได้ให้
ความสำคัญในนโยบายนี้เป็นเป็นอย่างยิ่ง นั่นก็คือเรื่องของ Engagement & Social Enterprise จากการ
จัดกิจกรรมในครั้งนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้ทราบในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ความหมาย

Engagement หมายถึง การทำให้พนักงานในองค์กรรู้สึกผูกพันกับองค์กร คำว่าผูกพัน (Engage) นั้น กิน
ความหมายลึกซึ้งมากนะครับ มันไม่ใช่แค่เพียงอยากอยู่กับองค์กรเท่านั้น มันยังหมายความรวมถึงการ
สร้างมูลค่าเพิ่มทางด้านผลงานให้เกิดขึ้นกับองค์กรด้วย ดังนั้นถ้าพนักงานคนใดมีความรู้สึกผูกพันกับ
องค์กรตามความหมายของ Engagement นั้น จะต้องเป็นพนักงานที่ทุ่มเทแรงกายแรงใจ เพื่อสร้างผลงาน
ที่ดีเยี่ยมให้กับองค์กรด้วย คือ ไม่ใช่อยู่ไปวันๆ แล้วบอกว่ารักองค์กร รู้สึกดีกับองค์กร ก็เลยไม่ออกไปไหน
แต่ก็ไม่สร้างผลงานใดๆ ที่ดีขึ้นด้วย อย่างหลังนี้ไม่ใช่ Engagement

Social Enterprise

1. **ความหมายของ Social Enterprise** หมายถึงการทำกิจการเพื่อสังคม คือ กิจการที่ถูกตั้งขึ้นเพื่อ
เป้าหมายในการแก้ไขปัญหาชุมชน / สังคม / สิ่งแวดล้อม โดยมีการพึ่งพาตนเองทางการเงินและ
มีการจัดการผลกำไรที่ได้ไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบไปด้วย 2 ส่วนใหญ่ๆ
ได้แก่

1.1 ความมุ่งมั่นในการแก้ปัญหาสังคม social passion คือ

- ความตระหนักและความต้องการในการแก้ปัญหา (เป็นเป้าหมายไม่ใช่เป็นเพียง
โอกาสหรือกลยุทธ์)
- การมีจิตสาธารณะ (การคิดถึงส่วนรวม ร่วมกับส่วนตน)

- ขับเคลื่อนด้วยระบบคุณภาพ (social value – driven)

1.2 การบริหารจัดการแบบธุรกิจ Business management

- ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
- กระบวนการสร้างรายได้ทางการเงินอย่างยั่งยืนด้วยตนเอง (สินค้า บริการ)
- ระบบการตลาดเป็นตัวขับเคลื่อน (market – driven)

2. คุณลักษณะสำคัญของ Social Enterprise

2.1 มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์หลักเพื่อสังคม สิ่งแวดล้อม ไม่ใช่การสร้างผลกำไรสูงสุด (ให้กับตนเอง) แต่ ไม่เป็นเพียงโจทย์ของการรับงาน เช่น

- การเสริมสร้างสุขภาพให้กับผู้ด้อยโอกาส / ชุมชนห่างไกล / ผู้ยากจน
- ส่งเสริมการจ้างงานให้กับผู้ด้อยโอกาส / ผู้สูงอายุ / คนพิการ
- พัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ การจัดการปัญหาขยะ มลพิษ สิ่งแวดล้อม
- การส่งเสริมการเรียนรู้ การศึกษา อย่างมีคุณภาพ เท่าเทียม และเป็นธรรม

2.2 มีรายได้จากการขายสินค้าหรือบริการที่เป็นสัดส่วนสำคัญ

2.3 มีกระบวนการที่เป็นมิตรต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.4 ผลกำไรส่วนใหญ่นำคืนกลับสู่สังคม หรือลงทุนซ้ำ เพื่อนำสู่การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.5 มีการดำเนินการอย่างโปร่งใส สามารถเปิดเผยข้อมูลสำคัญ(การเงิน / กระบวนการผลิต) ของกิจการสู่สาธารณะได้

3. บทบาทของมหาวิทยาลัยต่อการส่งเสริมงานกิจการเพื่อสังคม

3.1 Study program & Incubation Course การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน

คุณลักษณะสำคัญ

3.1.1 มีหลักสูตรเดิมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างผู้ประกอบการ / นวัตกรรม หรือ มีโครงสร้างหน่วยที่เอื้อต่อการบูรณาการศาสตร์ต่างๆ ให้เป็นการ Synergy ได้ของสหสาขาวิชา

3.1.2 มีบุคลากรที่สนใจเรื่อง นวัตกรรมทางสังคม และ/หรือ กิจการเพื่อสังคม

3.2 SE Mover in University การพัฒนากลุ่มขับเคลื่อนผลักดันเรื่องกิจการเพื่อสังคมใน

มหาวิทยาลัยผ่านกิจกรรมการตลาดเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง

คุณลักษณะสำคัญ

3.2.1 มีบทบาท หรือ ความสามารถที่เชื่อมต่อกับหลากหลายหน่วยงานในมหาวิทยาลัยได้อย่างดี

3.2.2 มีบุคลากรที่สนใจเรื่อง นวัตกรรมทางสังคม และ/หรือ กิจการเพื่อสังคม

3.3 Social Innovation Research system การผลักดันส่งเสริมให้เกิดงานวิจัยนวัตกรรมสังคมในระบบวิจัยของมหาวิทยาลัย

คุณลักษณะสำคัญ

3.3.1 มีบทบาท หรือ ความสามารถที่จะดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการระบบวิจัยของมหาวิทยาลัย

3.3.2 มีบุคลากรที่สนใจเรื่อง นวัตกรรมทางสังคม และ/หรือ กิจการเพื่อสังคม

3.4 Social Impact Initiatives + Social hub การสร้างรูปธรรมของกิจการเพื่อสังคมที่สามารถสร้างผลกระทบทางสังคมได้จริง

คุณลักษณะสำคัญ

3.4.1 มีรูปแบบเป็นวิสาหกิจที่หารายได้และมีระบบการเงินการบัญชีแยกส่วนได้

3.4.2 เน้นการปฏิบัติรูปธรรม มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และเชื่อมต่อกับเครือข่ายภาคีความร่วมมือจากภายนอก

3.4.3 มีความสนใจที่จะปรับเปลี่ยนหน่วยงานให้อยู่ในรูปแบบกิจการเพื่อสังคม

3.5 University SE การสร้างหน่วยการลงทุนสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนและการขยายผลของกิจการเพื่อสังคมที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะสำคัญ

3.5.1 มีฐานงานเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้เกิดกิจการ และมีระบบการเงิน การบัญชีที่แยกส่วนได้ อนุญาตให้เกิดการทำงานในรูปแบบลงทุนได้

3.5.2 เน้นการปฏิบัติรูปธรรม มีความคล่องตัวในการบริหารจัดการและเชื่อมต่อกับเครือข่ายภาคีความร่วมมือจากภายนอก

3.5.3 มีบุคลากรที่สนใจเรื่อง นวัตกรรมทางสังคม และ/หรือ กิจการเพื่อสังคม

3.6 Enterprise Club การผลักดันให้เกิดหน่วยปฏิบัติการของกลุ่มนักศึกษาในการสร้างกิจการเพื่อสังคม

คุณลักษณะสำคัญ

3.6.1 มีบทบาท หรือ ความสามารถที่เชื่อมต่อกับกลุ่มนักศึกษา และหน่วยงานในมหาวิทยาลัยได้อย่างดี

3.6.2 มีบุคลากรที่สนใจเรื่อง นวัตกรรมทางสังคม และ/หรือ กิจกรรมเพื่อสังคม

สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม

โดยส่วนใหญ่ พนักงานของเทคโนโลยี ทุกสำนักงานต่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง Engagement & Social Enterprise ไปในทิศทางเดียวกัน คือ เป็นเรื่องใหม่สำหรับพนักงาน และทำให้ทราบถึงแนวนโยบายของมหาวิทยาลัยที่มีต่อเรื่อง Engagement & Social Enterprise และยังเล็งเห็นว่าเทคโนโลยี คือ หน่วยงานที่พร้อม ที่จะตอบโจทย์นโยบายนี้ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น การจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ ในครั้งนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนั้นสามารถรู้ถึงความหมาย ทั้งในส่วนของ Engagement และความหมายของ Social Enterprise นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมยังสามารถวิเคราะห์ต่อยอดจากความรู้ที่ได้รับถึงความสำคัญของ Engagement & Social Enterprise ว่าเป็นการทำธุรกิจที่สมบูรณ์แบบนั้น ต้องมีการตอบแทนกลับคืนสู่สังคมอย่างเป็นระบบ โดยสามารถหวังผลกำไรจากการให้บริการแล้วนำผลประโยชน์ หรือผลกำไรจากธุรกิจ กลับคืนสู่สังคมในรูปแบบต่างๆได้ เพื่อความยั่งยืนของทั้งสองฝ่าย อีกทั้งยังมีมุมมองที่เกี่ยวกับ Engagement ว่าต้องมีการเชื่อมโยงกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกันของผู้ที่มีส่วนได้ ส่วนเสีย ทั้งมหาวิทยาลัย ชุมชน และเอกชน(ภาคธุรกิจ)

การประยุกต์องค์ความรู้ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม KM เรื่อง Engagement & Social Enterprise กับงานประจำสามารถทำได้อย่างไร

จากข้อมูลที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม KM เรื่อง Engagement & Social Enterprise ต่างมีมุมมองที่หลากหลาย ตามสายงานที่ตนเองรับผิดชอบโดยส่วนใหญ่มีแนวความคิดเห็นว่า สามารถนำมาเป็นแนวทางในการวางแผนยุทธศาสตร์ และแผนกลยุทธ์ ของหน่วยงานได้ เพราะแนวทางนี้สามารถส่งเสริมภารกิจ หรือ กิจกรรมที่ทำอยู่ของเทคโนโลยี ให้เข้าถึงสังคมได้มากขึ้น ผ่านหลายๆช่องทาง การได้ศึกษาเรื่อง Engagement & Social Enterprise อาจเป็นจุดเริ่มต้นของการ ปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยในเรื่อง Engagement & Social Enterprise อย่างไรก็ตามทุกหน่วยงานในเทคโนโลยี จะต้องสนับสนุนเชื่อมโยงงานกับแบบพันธกิจสัมพันธ์ และช่วยส่งเสริม สนับสนุน และมีส่วนร่วมการปฏิบัติงาน มีจิตสำนึกในการให้บริการให้เกินความคาดหมาย ก่อนที่จะประยุกต์องค์ความรู้ของเรื่อง Engagement & Social Enterprise อาจจะต้องดูความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานก่อนว่า

จะเอื้อประโยชน์กันได้อย่างไรบ้างเพื่อให้องค์กรเกิดประโยชน์สูงสุด อาจจะต้องดูประเด็นในเรื่องของ ผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดแรงจูงใจมากขึ้น เมื่อในอนาคตอาจจะก่อให้เกิดผลกำไรได้แล้ว นำไปลงทุนต่อ และสุดท้ายต้องไม่ลืมที่จะ Engagement หน่วยงานต่างๆ สำนักงานต่างๆ ภายในเทคโนโลยี ธานีเองให้มีความสัมพันธ์ในองค์กร ให้เกิดการเกื้อกูลกัน ระหว่างสำนักงานต่างๆ เพื่อให้เกิดการ Engagement ที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ภาพประกอบกิจกรรม

